

## Регулювання діяльності інституційних інвесторів

Станом на 31.12.2012 року загальна кількість професійних учасників, які мають ліцензії на здійснення діяльності з управління активами, становила 358. Поступово зростає кількість корпоративних та пайових інвестиційних фондів на фондовому ринку: якщо на початку 2012 року Комісією було зареєстровано 1 740 інститутів спільного інвестування (ІСІ), то станом на кінець минулого року їх кількість склала 1 904, з яких: 346 - корпоративних інвестиційних фондів (станом на 30.12.2011 - 283) та 1 558 - пайових інвестиційних фонди (станом на 30.12.2011 - 1 457), що свідчить про підвищення довіри та заінтересованості інвесторів до механізмів спільного інвестування.

Комісія приділила увагу актуалізації вимог до діяльності компаній з управління активами інституційних інвесторів. Зокрема, були переглянуті пункти щодо відокремлених структурних підрозділів із проведення внутрішнього аудиту, змісту статуту ліцензіатів, неможливості суміщення трудових відносин фізичними особами-співробітниками ліцензіатів. В результаті Комісія прийняла рішення від 03.07.2012 № 926 «Про затвердження Змін до Ліцензійних умов провадження професійної діяльності на фондовому ринку - діяльності з управління активами інституційних інвесторів (діяльності з управління активами)», що було зареєстровано в Міністерстві юстиції України 20 липня 2012 р. за № 1232/21544.

Комісія в 2012 році розробила та прийняла ряд рішень, які удосконалюють діяльність пайових, корпоративних інвестиційних фондів. Зокрема, Комісія ухвалила зміни до реєстрації регламенту ІСІ та ведення Єдиного державного реєстру ІСІ. Також НКЦПФР затвердила зміни до порядку реєстрації випуску інвестиційних сертифікатів пайового інвестиційного фонду та акцій корпоративного інвестиційного фонду. Відповідні документи пройшли необхідну процедуру державної реєстрації в Міністерстві юстиції.

Окрім того, регулятор у 2012 році вирішив питання удосконалення системи розкриття інформації компанією з управління активами, удосконалення порядку визначення вартості чистих активів ІСІ та НПФ, а також встановив вимоги до осіб, які здійснюють діяльність з управління активами інституційних інвесторів на НПФ, прийнявши низку регуляторних актів.

## Регулювання діяльності управителів іпотечним покриттям

Національна комісія, серед іншого, регулює діяльність з управління іпотечним покриттям - діяльність, що здійснюється управителем іпотечним покриттям від свого імені за винагороду протягом визначеного строку на підставі договору про управління іпотечним покриттям та передбачає представництво інтересів власників іпотечних облігацій, здійснення контролю за дотриманням умов заміни іпотечних активів чи включення нових іпотечних активів до складу іпотечного покриття, здійснення контролю за своєчасністю та повнотою здійснення емітентом платежів за звичайними іпотечними облігаціями, забезпечення відповідності іпотечного покриття вимогам законодавства та виконання інших функцій, визначених законодавством.

З метою регулювання цього сегменту фондового ринку, регулятор у 2012 році вирішив питання удосконалення системи розкриття інформації управителями іпотечним покриттям. Задля цього було прийнято рішення Комісії від 29.11.2012 № 1693 «Про затвердження Положення про порядок складання та подання адміністративних даних щодо діяльності управителями іпотечним покриттям», зареєстроване в Міністерстві юстиції України 19.12.2012 за № 2117/22429; рішення Комісії від 07.02.2012 № 234 «Про затвердження змін до Порядку та умов видачі ліцензії на провадження діяль-

ності з управління іпотечним покриттям та її анулювання», зареєстровано в Міністерстві юстиції України 28.02.2012 за №327/20640, а також рішення Комісії від 07.02.2012 № 235 «Про затвердження Ліцензійних умов провадження професійної діяльності на ринку цінних паперів - діяльності з управління іпотечним покриттям», зареєстровано в Міністерстві юстиції України 28 лютого 2012 р. за № 328/20641.

### Пруденційний нагляд на фондовому ринку

Захист прав інвесторів є одним з першочергових завдань діяльності Комісії, а впровадження пруденційного нагляду дає можливість довести, що вітчизняний фондовий ринок контрольований та прозорий.

Відзначимо, що пруденційний нагляд передбачає регулярне проведення оцінки загального фінансового стану фінансової установи, результатів діяльності системи та якості управління нею, дотримання обов'язкових нормативів та інших показників і вимог, що обмежують ризики за операціями з фінансовими активами. Запровадження пруденційного нагляду на ринку цінних паперів - це важливий крок для створення ефективного та ліквідного фондового ринку в Україні. Комісія провела масштабну роботу в даному напрямі, оскільки для створення нової нормативної бази необхідно було здійснити моніторинг пруденційних аспектів діяльності об'єктів нагляду, а також провести аналіз наявної в регуляторі інформації для визначення пруденційних показників.

У 2012 році фахівцями Комісії спільно з учасниками ринку, з урахуванням їхніх пропозицій та рекомендацій, активно проводилась розробка положень, що урегулюють пруденційний нагляд на фондовому ринку за торговцями цінними паперами, компаніями з управління активами інституційних інвесторів, а також профучасниками, що здійснюють депозитарну діяльність. Як результат плідної роботи, протягом року було прийнято три нормативних документи. Так, вони встановлюють порядок здійснення пруденційного нагляду за вище названими учасниками фондового ринку, визначають основні ризики їх діяльності, а також показники, які будуть застосовуватися для їх вимірювання, що дозволить здійснювати контроль за ліквідністю компаній і можливість прогнозувати майбутній фінансовий стан на основі аналізу отриманої інформації. Крім того, ухвалені документи передбачають встановлення нормативів, які застосовуватимуться для визначення ступенів ризику.

У 2012 році Комісія пройшла один із кількох етапів впровадження пруденційного нагляду на ринку цінних паперів. Робота над розробкою нормативних документів у цьому сегменті буду проводитися й надалі, а контроль за уникненням системних ризиків профучасників має забезпечити надійність усього ринку в цілому.

### Підготовка фахівців з питань фондового ринку

Окрім тісної щоденної роботи з учасниками ринку, Комісія координує роботу з підготовки фахівців з питань фондового ринку. Встановлюючи кваліфікаційні вимоги до осіб, які здійснюють професійну діяльність з цінними паперами, Комісія проводить сертифікацію фахівців шляхом видачі сертифікатів на право здійснення професійної діяльності з цінними паперами в Україні на підприємствах, які мають відповідну ліцензію регулятора, а також анулювання таких сертифікатів.

Так, на базі Українського інституту розвитку фондового ринку Київського національного економічного університету - навчально-методичному центрі Комісії, створено постійно діючу Раду з питань координації роботи з видання методичних посібників та підручників з питань фондового ринку та кор-